

Oikaisuvaatimus erheellisen paloilmoituksen laskutuksesta

Kokoltk 18.09.2025
4989/06.03.02/2025

Valmistelija(t) riskienhallintajohtaja Lauri Holappa puh. 044 718 8103,
lauri.holappa(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Kokonaisturvallisuuslautakunta peruu Omatalo Oy:lle erheellisestä
paloilmoituksesta asetetun maksumääräyksen.

Ennakkovaikutusten arviointi
Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:
- Oikaisuvaatimus (salassa pidettävä JulkL 24.1 § 7)

Valmistelu Omatalo Oy pyytää 1.9.2025 päivätyssä kirjeessään Pohjois-Savon
hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnalta oikaisua
Pohjois-Savon pelastuslaitoksen 20.8.2025 antamaan erheellisen
paloilmoituksen maksumääräykseen.

Kyseinen hälytys on aiheutunut kohteen automaattisen
paloilmaisinjärjestelmän lämpöilmaisimesta 15.7.2025 klo 16.15.
Hälytyksen antaneen ilmaisimen tyyppi laukeaa lämpötilan
kohotessa yli 57 °C:een. Pelastustoiminnan johtaja on arvioinut
hälytyksen syyksi helteestä aiheutuneen tilapäisen korkean
lämpötilan. Lähimmällä säähavaintopaikalla Vieremän
Kaarakkalassa 15.7.2025 klo 16 mitattu lämpötila oli 27,1 °C.

Erheellisistä paloilmoituksista on peritty maksuja vuodesta 2012
lähtien. Maksun perimisen tavoitteena on vähentää erheellisiä
paloilmoituksia ja kannustaa tehokkaaseen erheellisten
paloilmoitusten ehkäisyyn. Maksujen periminen on pysäyttänyt
erheellisten ilmoitusten lukumäärän kasvun sekä vaikuttanut
myönteisesti laitteistojen suunnitteluun ja toteutukseen sekä
kunnossapitoon.

Pelastuslain 96 §:n mukaan hyvinvointialueen pelastusviranomaisen
voi periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen

liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta. Paloilmoittimen toistuvaksi erheelliseksi toiminnaksi katsotaan useampi kuin kaksi erheellistä paloilmoitusta edeltäneen 12 kuukauden aikana (ei kalenterivuosi).

Omatalo Oy:ssa on sattunut ennen oikaisuvaatimuksen kohteena olevan maksumääräyksen aiheuttanutta erheelliseksi tulkittua, tilapäisen korkean lämpötilan aiheuttamaa paloilmoitusta (15.7.2025) kaksi erheellistä paloilmoitusta, joiden syiksi on arvioitu ilmaisinvika (17.11.2024) sekä kosteus tai vesi (3.5.2025).

Pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaan laitteet on pidettävä toimintakuntoisena sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti. Vastuu huollosta ja ylläpidosta, kunnossapitoohjelmasta ja voimassa olevista sopimuksista on paloilmoittimen haltijalla ja omistajalla.

Oikealla ilmaisinalinnalla on suuri merkitys laitteiston luotettavaan toimintaan. Esimerkiksi tilassa normaalisti ilmenevät lämpötilavaihtelut, ilmankosteus ja ilmavirtaukset vaativat eri tyyppisiä paloilmaisimia.

Korkeasta tilapäisestä lämpötilasta aiheutuva erheellinen paloilmoitus voi aiheutua esimerkiksi lämmittimestä, tuotantoprosessista, auringon tai koneen tuottamasta lämmöstä. Erheellisen hälytyksen voi ehkäistä käyttämällä korkeamman lämpötilan ilmaisimia tai estämällä suoran auringonvalon vaikutuksen.

Paloilmaisinstandardin SFS-EN 54-5 mukaiset lämpöilmaisinluokat ovat:

- A1-luokka: hälytys n. 54–65 °C (sopii viileisiin sisätiloihin, joissa ei ole lämpökuormaa).
- A2-luokka: hälytys n. 54–70 °C (yleisin "normaali" tila).
- B-luokka: hälytys n. 69–85 °C (soveltuu, jos ympäristön lämpötila voi kohota tilapäisesti korkeaksi).
- C-luokka: hälytys n. 84–100 °C (kuumat prosessit, esim. kuivurit, höyryiset tilat).
- D–G-luokat: 100–180 °C (erikoiskohteisiin, esim. uunit).

Puuteollisuudessa tuotantohallit ja varastot varustetaan yleensä A2- tai B-luokan lämpöilmaisimilla, ja käytännössä ohjeistetaan valitsemaan ilmaisluokka vähintään 20 °C korkeammaksi kuin tilan suurin normaali käyttölämpötila, jotta vältetään turhat hälytykset.

Ottaen huomioon Omatalo Oy:n tuotantolaitoksen toiminnasta aiheutuva paloriski, on perusteltua, että sitä hallitaan alkavan palon havaitsemiseksi heillä käytössä olevan kaltaisilla A1/A2-luokan lämpöilmaisimilla (tämä voidaan tarvittaessa varmistaa kohteen paloilmoittimen toteutuspyytäkirjasta, joka ei ollut saatavilla asiankohdan kirjoitushetkellä). Ilmaisintyyppi soveltuu hyvin myös kotelointiluokaltaan (IP67) pölyisiin ja kosteisiin tiloihin.

Lämpöilmaisimien on näin ollen toiminut 15.7.2025 valmistajan määrittelemien teknisten ominaisuuksiensa mukaisesti. Hälytyksen taustalla ollut syy on ulkoinen ja poikkeuksellinen – kyseessä oli harvinainen hellejakso, joka aiheutti ilmaisimen sijaintipaikassa rajalämpötilan ylityksen. Ilmaisinjärjestelmä on toiminut teknisesti oikein ja tarkoituksenmukaisesti, eikä kyseessä ole järjestelmän väärä käyttö, huollon laiminlyönti tai muu vastaava huolimattomuus.